

Recenzja

rozprawy habilitacyjnej przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania dr Bartoszewi Zamarkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieła sztuki.

Dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka -Kojder

Dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka -Kojder, prof. uczelni
Wydział Sztuk Pięknych
Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi
Ul. Wojska Polskiego 121

adres e-mail malgorzata.kojder@asp.lodz.pl

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej **dr Bartosza Karola Zamarka**
sporządzona w związku z postępowaniem przeprowadzonym przez
Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieła sztuki,

Przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia postępowania habilitacyjnego:

Na podstawie art.221 ust.sustawy z dnia 20lipca 2018 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce(tekst jednolity) Dz. U. z 2023 r. poz. 742 ze zmianami),

Podstawa do przygotowania niniejszej recenzji:

Uchwała nr 6/2023 Rady Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Tadeusza Geperta we Wrocławiu uwzględniająca pismo Rady Doskonałości Naukowej nr DRKN.Z8.400.26.2023 z dnia 27 września 2023 r w sprawie wskazania kandydatów na członków Komisji habilitacyjnej w postępowaniu wszczętym w dniu 28.04.2023r. w sprawie nadania **dr Bartoszewi Zamarkowi** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Dokumenty przesłane w celu sporządzenia recenzji:

1. Księga pt: Bartosz Zamarek – Autoreferat (w formie papierowej);
2. Dzieło habilitacyjne pt: - Bartosz Zamarek- „Światy równoległe”(w formie papierowej);

Dokumenty przesłane w wersji elektronicznej:

1. Dane wnioskodawcy;
2. Bartosz Zamarek – Autoreferat;
3. Dzieło habilitacyjne pt: - Bartosz Zamarek- „Światy równoległe”;
4. Oświadczenie o autorstwie lub współautorstwie;

5. Skan dyplomu Doktora Sztuki;
6. Wniosek przewodni;
7. Wykaz osiągnięć artystyczno- projektowych

Prezentowanie podstawowych danych o kandydacie:

Dr Bartosz Karol Zamarek ur. 13 sierpnia 1983 roku we Wrocławiu

Studia:

- kierunek Architektura i Urbanistyka na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej- uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera architekta w 2008 r.
- kierunek Architektura Wnętrz na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu- uzyskał tytuł zawodowy magistra sztuki w 2009 roku.

Przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, zajmowane stanowiska:

Od 1 października 2011 roku zatrudniony jako asystent, a od 1 X 2017 roku jako adiunkt na Wydziale Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Geperta we Wrocławiu.

Obecnie jest kierownikiem Katedry Scenografii na Wydziale Architektury Wnętrz.

Informacja o osiągnięciach, organizacyjnych i popularyzujących naukę oraz dydaktycznych kandydata do stopnia doktora habilitowanego:

Praca organizacyjna na rzecz uczelni:

- Przewodniczący Wydziałowej Komisji Wyborczej na Wydziale AWiW 2016-2020
- Sekretarz w Komisji Egzaminacyjnej na kierunku Scenografia lipiec 2017
- Sekretarz w Komisji Egzaminacyjnej na kierunku Scenografia lipiec 2018
- Sekretarz w Komisji Egzaminacyjnej na kierunku Scenografia lipiec 2019
- Przewodniczący w Komisji Egzaminacyjnej na kierunku Scenografia lipiec 2020
- Przewodniczący w Komisji Egzaminacyjnej na kierunku Scenografia lipiec 2021
- Koordynator do spraw dyplomów na kierunku Scenografia 2023

Od ukończenia studiów w roku 2009 kandydat wziął udział w 6 wystawach indywidualnych oraz 10 zbiorowych w tym XIV edycji festiwalu Quadriennale Scenografii i Architektury Teatralnej PQ2019, Praga, Czechy, 2019.

Brał udział jako kurator w organizacji szeregu wystaw Między innymi: współpraca kuratorska przy wystawie zbiorowej prac pracowników naukowo-dydaktycznych, dyplomantów i studentów z kierunków projektowych Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu we wspólnym projekcie artystycznym Powiatu Görlitz i ASP, **3D - Der, Die, Das.** Königshain, Niemcy, 2017;

- Współkurator części ekspozycji wrocławskiej Katedry Scenografii na wystawie zbiorowej prac studentów i absolwentów polskich kierunków scenografii, **Młoda Polska Scenografia** jak wydarzenie towarzyszące XIV edycji festiwalu Quadriennale Scenografii i Architektury Teatralnej PQ2019, Praga, Czechy,

- Kurator wystawy zbiorowej prac studentów i absolwentów polskich kierunków scenografii, **Młoda Polska Scenografia**, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, 2020;
- Współkurator części Katedry Scenografii na wystawie zbiorowej prac studentów i dydaktyków Wydziału Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, **Przegląd**, Czasoprzestrzeń, Wrocław, 2021;
- Współrealizacja wystawy Alessandro Mendini'ego **Maestro del Design** w Muzeum Architektury we Wrocławiu i Galerii Neon w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, 2014;
- Współrealizacja wystawy zbiorowej prac pracowników naukowo-dydaktycznych, dyplomantów i studentów z kierunków projektowych Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, **Transdesign**, Liberec, Czechy, 2015.
Publikacja zrealizowanych animacji i gier komputerowych:
- Współrealizacja zwiastuna do gry **Torment: Tides of Numenera** we wrocławskim studiu Division48 dla amerykańskiego developera inXile Entertainment, platforma Youtube, 2017;
- Współrealizacja zwiastuna do gry **Thronebreaker: The Witcher Tales** we wrocławskim studiu Division48 dla warszawskiego developera CD Projekt Red, platforma Youtube, 2018;
- Współrealizacja teledysku **Koń na Białym Rycerzu** dla zespołu Nocny Kochanek we wrocławskim studiu Division48, platforma Youtube, 2019 Publiczne realizacje gier komputerowych;
- Współrealizacja animacji do gry **Total War: Three Kingdoms** we Wrocławskim studiu Division48, jako podwykonawca warszawskiego studia Platige Image dla brytyjskiego developera Creative Assembly. Międzynarodowa premiera gry odbyła się 23 maja 2019 roku;
- Współrealizacja animacji do gry **Hard West II** we Wrocławskim studiu Division48 dla warszawskiego studia Ice Code Games. Międzynarodowa premiera gry odbyła się 4 sierpnia 2022 roku.
Wykaz opublikowanych rozdziałów w monografiach artystycznych:
- **3D – DER, DIE, DAS** Katalog prezentujący dokonania pracowników naukowo-dydaktycznych, dyplomantów i studentów z kierunków projektowych Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu we wspólnym projekcie artystycznym Powiatu Görlitz i ASP.
Katalog wydany przez Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Wrocław-Königshain 2017 ISBN: 978-83-65638-43-4
- **SCENOGRAFIA** Album prezentujący Katedrę Scenografii w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu oraz sylwetki i twórczość pracowników.
Katalog wydany przez Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta

we Wrocławiu w 2018 roku ISBN: 978-83-65638-83-0

Informacja o wystąpieniach na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych

- Wygłoszenie referatu *Poszukiwania nowych środków wyrazu a tradycyjny warsztat projektowy. Przestrzeń wirtualna* na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej PRZESTRZENIE WEWNĘTRZNE 16–17 kwietnia 2018 organizowanej przez Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu

- Wygłoszenie referatu *Technologie 3D w kontekście teatru lalek* i współudział w projekcie *w_w_v_lalka.nova*, we współpracy z dr Mateuszem Mirowskim i dr Damianem Banaszem na Międzynarodowej Konferencji Naukowej LALKA NOVA 04-07 listopada 2021 organizowanej przez Wydział Lalkarski Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu.

Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Dr Bartosz Zamarek szczegółowo opisuje program o charakterze interdyscyplinarnym, który realizuje w Pracowni Projektowania Przestrzennego na kierunku Scenografia.

Jest modyfikowany i dostosowywany do potrzeb wynikających ze specyfiki przyszłej profesji studenta, dający możliwość nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności począwszy

od rysunku odręcznego, a kończąc na specjalistycznym przygotowaniu do wykonywania profesji. Interesujące i konstruktywne dla studenta założenia programu wynikają z wiedzy i zawodowych doświadczeń prowadzącego. W efekcie uczenia się w pracowni powinien student potrafić zrealizować samodzielnie, krok po kroku, projekt koncepcyjny, wizualizację 3D i dokumentację techniczną z wykorzystaniem najnowszych narzędzi. Takie podejście do uczenia świadczy o zrozumieniu procesu i przebiegu rozwoju świadomości plastycznej.

Jako dydaktyk wypromował dwa dyplomy z zakresu scenografii i filmu animowanego oraz zrecenzował szereg prac dyplomowych. Niewątpliwie interesującym doświadczeniem dydaktycznym była opieka dydaktyczna nad grupą studentów kierunku scenografia, którzy wykonali makiety historycznych scenografii na wystawę ZMIANA USTAWIENIA. Polska scenografia teatralna i społeczna XX i XXI wieku prezentowaną w Narodowej Galerii Sztuki ZACHĘTA w Warszawie w 2019r, którą Dr Bartosz Zamarek sprawował wspólnie z Tomaszem Brzezińskim oraz dr Damianem Banaszem.

W księdze „autoreferat” zawarta jest bogata dokumentacja prac studenckich, wraz z podpisami i dokumentacją publicznej prezentacji. podobny sposób nie przygotowano księgi zawierającej dzieło przedstawione do oceny.

Tytuł osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego:

Trzy kolejne wystawy indywidualne zawarte w katalogu *ŚWIATY*

RÓWNOLEGŁE:

1. *Miejsca, w których nie byłem*

Wystawa wirtualna w Galeria Scenografii, online, kwiecień 2021;

2. *Światy równoległe. Światy prostopadłe*

Galeria pod Plafonem, Wrocław, luty 2022;

3. *Chodź tu nie mój, dam ci nic*

Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego, Wrocław, lipiec 2022;

Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego:

Wymagane dokumenty zostały przedstawione i w moim odczuciu nie budzą zastrzeżeń. Nie znalazłam jedynie dokumentacji publicznej prezentacji wskazanych dzieł. Natomiast Autoreferat jest bardzo interesujący, szczególnie fragmenty, w których autor opisuje swoje doświadczenia i przebieg procesu pracy nad realizacją gier i animacji komputerowych oraz sposób wykorzystania tradycyjnych narzędzi w połączeniu narzędziami cyfrowymi. Materiał jest bogato ilustrowany, czytelny w odbiorze pozwala prześledzić drogę twórcy zajmującego się niepopularnymi jeszcze w kręgach akademickich działaniami. Niepopularnymi szczególnie wśród malarzy. Jest to twórczość, którą uprawiają głównie graficy, designerzy fascynujący się grami komputerowymi i animacją. Bardzo często ich dzieła będąc elementem większej całości pozostają anonimowe. Zamarek łączy te dwa światy i wychodzi ze swoimi pracami z kręgu anonimowości.

Autoreferat jest dobrym wprowadzeniem do dzieła habilitacyjnego, którego opis jest bardzo oszczędny w słowach, zawarty na niespełna dwóch stronach. Brakuje mi szerszego nakreślenia koncepcji i idei, które przyświecały artyście w trakcie pracy nad poszczególnymi obrazami, dłuższego zatrzymania się nad nimi. Brak wskazania kontekstu historii sztuki dla prac. Wprawdzie w Autoreferacie na 3 str. dr Zamarek pisze: „Fascynuje mnie malarstwo Hieronymusa Boscha, Petera Bruegela, grafiki Giovanni Piranesiego, surrealizm Rene Magritte'a czy Mauritsa Eschera i jednocześnie inspirują mnie tacy architekci jak Zaha Hadid czy Lebbeus Woods.”

Autor nie wyjaśnia jednak dlaczego ci artyści go interesują, w jaki sposób, jakie prace lub elementy twórczości wpłynęły na jego wrażliwość plastyczną itp.

Sposób przedstawienia niektórych reprodukcji na czarnym tle podkreśla ich mroczny charakter, trochę nawiązuje do czerni ekranu monitora, jednak w niektórych przypadkach przeszkadza.

Mam zastrzeżenia do wielkości i do sposobu rozmieszczenia reprodukcji na stronach w księdze *ŚWIATY RÓWNOLEGŁE*.

Dla czytelności odbioru powinny być zachowane proporcje wielkości obrazów. Tymczasem np. prace reprodukowane

na str.112 DRZEWO, 2009, akryl na płycie, 25x25 cm oraz prace

na str.118 SZOK KOŃCOWY, 2006, akryl na płycie, 70x70 cm są takiej samej wielkości. Takich przykładów jest więcej.

Uciążliwe jest też szukanie i dopasowywanie podpisów do konkretnej reprodukcji ponieważ wykaz podpisów zawarto na ostatnich stronach katalogu.

W kilku przypadkach nie podano w ogóle rozmiarów prac np. ..., „Na str. 38 -57 - 20 miniatur, bez tytułu, akryl na płycie, 2014-2022”

Są zakomponowane na formatach A4- czego dowiedziałam się szukając więcej informacji w na stronach internetowych.

Kilka obrazów np. na str. 80-83; 84-85 wydrukowano w taki sposób, że wypełniają dwie strony i dodatkowo są przecięte pośrodku co drażni i przeszkadza w odbiorze.

Nie mam możliwości obcowania z oryginałami, a jako recenzentka mam ocenić wartość dzieła, wobec tego sposób przedstawienia dzieła w dokumentacji jest bardzo istotny ze względu na właściwe odczytanie walorów plastycznych.

Jestem skłonna zignorować te mankamenty przy końcowej ocenie dzieła, ale muszę je podkreślić ponieważ jest to dokumentacja przedstawiona przez osobę, która ubiega się o stopień dr habilitowanego w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Być może gdyby autor dołączył dokumentację publicznej prezentacji prac łatwiej byłoby zorientować się we wzajemnych proporcjach obrazów. Mimo krytycznych uwag doceniam wartość artystyczną przedstawionego do oceny dzieła.

ŚWIATY RÓWNOLEGŁE:

1. ŚWIATY RÓWNOLEGŁE. ŚWIATY PROSTOPADLE

Galeria pod Plafonem, Wrocław, luty 2022;

To seria 20, monochromatycznych, klimatycznych miniatur w formacie A4 namalowanych techniką akrylową. Każdy obraz można traktować jako jednostkowe dzieło gdyż opowiada niezależną historię, ale koncepcja zakłada możliwość przeniesienia obrazów w przestrzeń wirtualną, która pozwoli na łączenie ich i poruszanie się między wymiarami. Autor popisał się kunsztem rysunkowym i malarskim, prace poruszają wyobraźnię, są tajemnicze.

2. CHODŹ TU NIE MÓJ, DAM CI NIC

Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego, Wrocław, lipiec 2022;

Wystawa "Chodź tu nie mój, dam ci nic" to zbiór obrazów, które zabierają widza w krainy wyimaginowanych przestrzeni. Mimo nierealnych krajobrazów, wnętrza, architektury, przedmiotów i postaci są na tyle wiarygodne, że wciągają oglądającego w zawarte w nich opowieści. Autor buduje w obrazach napięcie i budzi emocje..."Obrazami zapisuję nieliniarną kronikę własnych doświadczeń.

W wewnętrznym krajobrazie koduję stany emocjonalne, przeżycia i odczucia. Architektura wyobrażona ma być nośnikiem energii pomiędzy mną a widzem."...pisze Zamarek w katalogu ŚWIATY RÓWNOLEGŁE 4 str. Chodź tu nie mój, dam ci nic

3. *MIEJSCA, W KTÓRYCH NIE BYŁEM*

Wystawa wirtualna w Galeria Scenografii, online, kwiecień 2021;

W 2021 r powstała Galeria Scenografii Online-działająca na stronie internetowej Akademii w Wrocławiu, zaaranżowana jako fragment elewacji budynku ASP, umieszczona na scenie sali teatralnej. Autorem projektu jest Bartosz Zamarek, tam też prezentował, inaugurując działalność galerii wystawę "Miejsca, w których nie byłem"

To pokaz części prac habilitanta wykonanych w latach 2016-2020 w studiu Division48-szkice i rysunki wyimaginowanych miejsc, przestrzeni, pojazdów, przedmiotów, wnętrz, budynków i miast będących elementami historii, które mają opowiadać. Wystawa jest zaprojektowana na rzucie spirali, opartej na złotym podziale, uosabia nieustający proces artystycznego rozwoju. To innowacyjne i ciekawe podejście do prezentacji sztuki, które wiąże tradycyjne elementy wystawiennicze z nowoczesnymi technologiami.

Ta wystawa w pewnym sensie łączy wszystkie części dzieła przedstawione do oceny poprzez zestawienie obok siebie prac wykonanych w technice tradycyjnego rysunku ołówkiem oraz rysunków i obrazów zrealizowanych przy pomocy narzędzia cyfrowego. Ta wystawa obrazuje fascynację dr Zamarka architekturą, światem gier komputerowych, możliwościami techniki cyfrowej i wreszcie sztukami plastycznymi – warsztatem malarskim i rysunkowym.

Podsumowanie:

Dr Bartosz Zamarek nie uległ pokusie posługiwania się wyłącznie komputerem, pielęgnuje i podkreśla wartość tradycyjnego warsztatu oraz sztuki rysunkowej i malarskiej, jednocześnie pozwalając przenikać się technikom i mieszać warsztatom. Wprowadza nas w świat nieznaną dla przeciętnego artysty wykorzystującego tylko tradycyjne techniki artystyczne. Porusza się w swojej twórczości po bardzo ciekawych obszarach, które ze względu na szybko rozwijającą się technologię komputerową są w ciągłym procesie. Wykorzystanie tradycyjnego warsztatu plastycznego jako podwalina do projektów cyfrowych jest coraz bardziej popularne, nie tylko w grach i prostych animacjach ale też czołówkach filmowych i w dużych produkcjach filmowych. Często jednak kadry składają się z wielu pojedynczych rysunków i obrazów, żyjąc na ekranie ułamek sekundy zostają niezauważone i anonimowe.

Zamarek „wyciągnął je na światło dzienne” nadając wartość jednostkowego dzieła.

Konkluzja:

Dr Bartosz Zamarek przedstawił do oceny intrygujące pod względem plastycznym dzieło w postaci zestawu wystaw *ŚWIATY RÓWNOLEGŁE: Miejsca, w których nie byłem*, Wystawa wirtualna w Galeria Scenografii, online, kwiecień 2021;

Światy równoległe. Światy prostopadłe, Galeria pod Plafonem, Wrocław, luty 2022;

Chodź tu nie mój, dam ci nic, Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego,

Recenzja

rozprawy habilitacyjnej przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania dr Bartoszowi Zamarkowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieła sztuki.

Dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka -Kojder

Wrocław, lipiec 2022;

W realizacji prac wykorzystuje swoje doświadczenia twórcy, który pracował jako grafik 2D i 3D, tworząc animacje dla wiodących producentów gier komputerowych, łącząc w nim tradycyjne działania rysunkowe oraz malarskie z warsztatem cyfrowym. Przedstawił interesujący w treści autoreferat, który dopełnia opis dzieła. Jego dydaktyk proponuje nowoczesny program nauczania, co potwierdzają prezentowane w autoreferacie realizacje prac studenckich.

Działając na podstawie art.178 pkt 1 i art.221 ust. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce(tekst jednolity) Dz. U. z 2021.r., poz. 478 ze zmianami). Stwierdzam, że dr Bartosz Zamarek wnosi autorski wkład w rozwój dziedziny sztuki i tym samym spełnia podstawowe kryteria wymagane do nadania Mu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka -Kojder, prof.uczelni

data 11 lutego 2024v Małgorzata